

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Житомирського
державного університету
імені Івана Франка
протокол № 10
від «28» серпня 2020 року

Голова Вченої ради

_____ В. М. Мойсієнко

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Захист кваліфікаційної роботи

(назва атестації)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр та назва)

Спеціальність 053 Психологія
(код та назва)

Освітня програма Психологія розвитку
(назва)

Факультет Соціально-психологічний
(назва)

Введено в дію наказом ректора
Житомирського державного
університету імені Івана Франка
№ _____ від «28» серпня 2020 р.

Розробники програми:

кафедра психології розвитку та консультування:

Журавльова Л.П.: доктор психологічних наук, професор;

Пирог Г.В.: кандидат філософських наук, доцент;

Кулаковський Т.Ю.: кандидат психологічних наук, доцент;

Коломієць Т.В.: кандидат психологічних наук, доцент.

Програма атестації здобувачів вищої освіти розглянута і схвалена на засіданні кафедри психології розвитку та консультування
Протокол № 13 від „ 12 ” травня 2020 р.

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Л.П. Журавльова
(ПП)

Програма атестації здобувачів вищої освіти розглянута і схвалена на засіданні вченої ради соціально-психологічного факультету
Протокол № 11 від „24” червня 2020 р.

Голова вченої ради факультету _____
(підпис)

І.М. Тичина
(ПП)

Програма затверджена на засіданні Вченої ради університету
Протокол № 10 від „ 28 ” серпня 2020 р.

Голова вченої ради університету _____
(підпис)

В. М. Мойсієнко

ВСТУП

Програму атестації підготовлено відповідно до галузевих стандартів вищої освіти, що регламентують зміст освітньої програми та засобів діагностики якості підготовки магістрів галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

Мета атестації – оцінювання рівня професійної компетентності, ступеня засвоєння освітньої програми підготовки та атестації фахівця на відповідність другому (магістерському) рівню вищої освіти.

Державна атестація магістрів галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія, відповідно до стандартів вищої освіти, передбачає складання атестаційного екзамену з психології та захисту кваліфікаційної роботи.

Метою виконання магістерської роботи є набуття магістрантом навичок самостійного науково-практичного дослідження конкретної проблеми з психології.

Кваліфікаційна (дипломна) робота є самостійним теоретико-прикладним науковим дослідженням здобувача вищої школи, що виконується ним на завершальному етапі здобуття повної вищої освіти в університеті. Її виконання є обов'язковою складовою навчального процесу на рівні підготовки за обраною спеціальністю на відповідному рівні отримання вищої освіти та виступає головним критерієм його фахової компетентності за обраною спеціальністю. Кваліфікаційна робота є випускною роботою, на підставі захисту якої Екзаменаційна комісія (ЕК) вирішує питання про присвоєння її автору відповідного освітнього ступеня.

Вона є ефективною формою перевірки якості теоретичної та практичної підготовки випускників до роботи за обраним фахом, важливим аспектом розвитку творчого мислення і розширення знань майбутніх спеціалістів.

Кваліфікаційна робота є підсумковою роботою, яка дає змогу виявити рівень засвоєння студентом теоретичних знань та практичної підготовки за спеціальністю 053 Психологія.

Магістерська робота засвідчує:

- рівень теоретичних знань та практичної підготовки, вміння застосовувати здобуті у вищому навчальному закладі знання для розв'язання практичних завдань;
- здатність до самостійної роботи за обраною тематикою;
- вміння логічно та аргументовано викладати матеріал дослідження, упорядковувати накопичені наукові факти,
- презентувати отриману інформацію у вигляді текстового та ілюстративного матеріалу,
- здатність критично мислити та вміння аргументувати власну точку зору;
- вміння доводити наукову цінність або практичну значущість тих чи інших положень.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікативних технологій.

ПР2. Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), проводити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій).

ПР11. Оцінювати здобутки та визначити й аргументувати перспективи власної наукової роботи.

ПР12. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР13. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Атестація осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі, проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості вирішення випускниками завдань, що безпосередньо стосуються їх майбутньої професійної діяльності, рівня сформованості програмних компетенцій та результатів.

Кваліфікаційна робота як метод оцінювання рівня якості професійної підготовки має продемонструвати, що студент володіє системою спеціальних знань, які здобуті у процесі навчання та практичної підготовки на рівні новітніх досягнень психологічної науки та вміє:

- працювати з інформаційними джерелами (документами, науковою літературою(у тому числі іноземною) Інтернет-ресурсами тощо);
- викладати матеріал логічно та аргументовано;
- використовувати наукові методи для аналізу проблем та обґрунтування висновків;
- опановувати сучасні наукові методи для проведення теоретичних та емпіричних досліджень;
- використовувати набуті навички для розроблення пропозицій і обґрунтування рекомендацій з предмета дослідження;
- робити висновки з результатів проведених досліджень.

Захист кваліфікаційної роботи дає можливість виявити рівень засвоєння студентом теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю. Кваліфікаційна робота виконується відповідно до напрямів наукових досліджень з дошкільної освіти і має засвідчити: рівень професійної підготовки випускника; вміння застосовувати здобуті у вищому навчальному закладі знання для розв'язання практичних завдань; свідоме засвоєння знань та їх систематизацію; наявність у студента навичок професійної роботи; здатність критично мислити та вміння аргументувати власну точку зору.

Зміст кваліфікаційної роботи повинен включати:

- актуальність тематики, відповідність її сучасному стану галузі науки та перспективам її розвитку;
- вивчення та критичний аналіз монографічної й періодичної літератури з теми;
- дослідження та характеристика історії проблеми та її сучасного стану;
- чітке формулювання мети, предмету, методів дослідження;
- дотримання основних вимог до проведення емпіричних досліджень у психології;
- узагальнення результатів, їх обґрунтування, висновки та перспективи подальших досліджень;
- апробація результатів дослідження через публікації тез і статей у збірниках наукових праць, виступи на конференціях.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії.

Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи.

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі, які успішно та повною мірою виконали навчальний план.

Умовою допуску здобувача до захисту є наявність роботи, оформленої за вимогами МОН України, рішення кафедри, яка відповідає за підготовку, про успішний попередній захист, рецензії фахівця з галузі, відгуку наукового керівника та довідки про перевірку на унікальність тексту.

Презентація кваліфікаційної роботи має на меті продемонструвати такі вміння студента:

- презентувати результати досліджень у формі виступу та у форматі дискусії;
- супроводжувати текст виступу матеріалами, що представлені в мультимедійному форматі.

Процедура захисту включає:

- доповідь здобувача за змістом роботи (7-10 хвилин);
- відповіді здобувача на запитання членів комісії;
- наукову дискусію з проблеми;
- оголошення відгуку наукового керівника та рецензії або виступи наукового керівника та рецензентів;
- оголошення рішення ЕК щодо оцінки роботи.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

державного екзамену із захисту магістерської роботи за спеціальністю 053 Психологія

Оцінка, бали	Критерії
«Відмінно» (91-100 балів)	<p>Магістрант</p> <ol style="list-style-type: none">1) виконав роботу самостійно, на високому науково-теоретичному рівні, що відображає його глибокі теоретичні знання і практичні навички, здатність до наукової діяльності;2) оволодів методами науково-дослідної роботи у зборі, обробці та систематизації даних, творчого осмислення, систематично викладу, формулювання висновків;3) показав критичне ставлення до джерел і літератури, продемонстрував теоретичне і практичні значення;4) у повній відповідності з вимогами оформив кваліфікаційну роботу;5) написав роботу грамотно, не допускаючи орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок;6) до захисту представив не менше двох наукових публікацій;7) на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження;8) переконливо та впевнено дав відповіді на запитання членів комісії.
«Добре» (75-90 балів)	<p>Магістрант</p> <ol style="list-style-type: none">1) виконав роботу самостійно, на належному науково-теоретичному рівні, що демонструє достатньо високі теоретичні знання та практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як науковця;2) оволодів методами науково-дослідної роботи у зборі та систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків, допускає незначні порушення логічності й систематичності викладу;3) не може достатньою мірою здійснити критичний аналіз наукової літератури з досліджуваної теми, однак робота має наукову новизну, теоретичне та практичні значення;4) оформив магістерську роботу з додержанням вимог, але допустив при цьому 2-3 помилки чи неточності;5) написав роботу грамотно, допускаючи при цьому поодинокі орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;6) до захисту представив лише одну публікацію;7) на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження;8) відповів на запитання членів комісії.
	<p>Магістрант</p> <ol style="list-style-type: none">1) виконав роботу самостійно, на достатньому науково-теоретичному рівні, що демонструє відповідні теоретичні знання та практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності;2) оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і

<p>«Задовільно» (60-74 балів)</p>	<p>систематизації даних, їх обробки, осмислення, систематично викладу, формулювання висновків, але допускає порушення логічності й систематичності викладу, некритичного опрацювання джерел; 3) робота носить головним чином компілятивний характер, відсутні елементи наукової новизни, нечітко сформульовано або відсутнє теоретичне і практичне значення; 4) допустив низку помилок при оформленні роботи та її методологічного апарату з відхиленням від вимог; 5) допустив у роботі велику кількість орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок; 6) до захисту не представив жодної публікації; 7) на захисті продемонстрував неглибокі знання теми дослідження; 8) не зумів відповісти на окремі запитання членів комісії.</p>
<p>«Незадовільно» (до 60 балів)</p>	<p>1) Зміст роботи не відповідає плану магістерської роботи або не розкриває тему повністю чи в її основній частині. 2) Сформульовані розділи (підрозділи) не відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта. 3) Мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження. 4) Автор не виявив самостійності, робота являє собою компіляцію або плагіат. 5) Не зроблено глибокого і всебічного аналізу сучасних джерел (останні 2-10 років) з теми дослідження. 6) Аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій з теми роботи має форму анотованого списку і не відбиває рівня досліджуваності проблеми. 7) Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням. 8) У роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал. 9) Бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури наведено довільно, без дотримання вимог державного стандарту. 10) Обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, робота виконана неохайно, з помилками. 11) на захисті не зумів продемонструвати знання теми дослідження; 12) не відповів на запитання членів комісії.</p>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна:

1. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с.
2. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання : ДСТУ 8302:2015. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 16 с.
3. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання : ДСТУ 3008:2015. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 26 с.
4. Магістерська робота: методика підготовки : посібник Т. О. Долбенко, І. С. Бондар, Ю. І. Горбань, В. А. Русавська. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. – 140 с.
5. Методичні рекомендації до написання магістерських робіт з психології / Л. П. Журавльова, Л. О. Котлова, Г. В. Пирог. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. – 48 с.
6. Методичні рекомендації до написання курсових робіт з психології / [уклад. К. П. Гавриловська, Л. О. Котлова]. – Житомир, 2015. – 34 с.
7. Наказ ВАК України № 63 від 26.01.2008 року «Про внесення змін до переліків та форм документів, що використовуються при атестації наукових та науково-педагогічних працівників», Форма 23. Приклади та оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті. [Текст] // Бюлетень ВАК України. – 2008. – № 3. – С. 9-13.
8. Наказ МОН України № 40 від 12.01.2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації». – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>
9. Цехмістрова Г.С. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. – 352 с.

Додаткова:

1. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: [навчальний посібник] / О. В. Крушельницька – К.: Кондор, 2009. – 206 с.
2. Логіка та методологія наукового пізнання // Філософія: [навчальний посібник] / За ред. І. Ф. Надольного. – К.: Вікар, 1998. – С. 335-356.
3. Науковий стиль // Стилїстика сучасної української мови: [посібник] / О. Д. Пономарів – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 9-12.
4. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: [навчальний посібник] / І. С. П'ятницька-Позднякова – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 116 с.
5. Письменна О. О. Підготовка анотацій, рефератів, доповідей та їх обговорень англійською мовою / О. О. Письменна – К.: НАУ, ЛВК, 2002. – 32 с.